

El recull europeu

Recull bimensual de recomanacions dins del marc de l'Observatori de l'Esquerra Europea

Aquest espai es nodreix dels suggeriments fets a fundacio@fcampalans.cat, i del debat a les xarxes utilitzant el hashtag [#ObservatoriFRC](https://twitter.com/ObservatoriFRC).

La Fundació vol que aquest espai s'actualitzi de manera regular amb notícies, documents i enllaços que permetin seguir el debat de l'esquerra, l'evolució dels partits socialistes, socialdemòcrates i laboristes, l'acció dels governs europeus amb presència de partits progressistes i els processos electorals dels principals països de la Unió Europea. L'espai està dividit en tres seccions: actualitat, publicacions i pròximes cites de les forces progressistes a Europa.

« *Democratic Malaise : The role of social democracy in the era of democratic malaise* »

Seminari organitzat a Barcelona, el 16 d'abril 2015, entre la Fundació Rafael Campalans i la FEPS

Amb intervencions de José Montilla, president de la Fundació, Esther Niubó, directora de la Fundació, Javi López, eurodiputat, i Ernst Stetter, director de la FEPS (*Foundation for European Progressive Studies*)

[Visita la pàgina web del seminari i les fotos del acte](#)

FOUNDATION FOR EUROPEAN
PROGRESSIVE STUDIES
FONDATION EUROPÉENNE
D'ÉTUDES PROGRESSISTES

Fundació
Rafael Campalans

1. Actualitat

França

Les eleccions departamentals celebrades a finals de març a França deixen un teixit local majoritàriament conservador. El *Parti Socialiste*, passa a governar a 25 departaments (de 101), a més dels 8 departaments governats per altres partits d'esquerra (en total 33). Els partits conservadors (la UMP, els centristes de la UDI i algunes llistes locals conservadores) passen de 40 a 66 departaments. La extrema-dreta del *Front National* no obté finalment cap departament.

Com funcionen els departaments?

Els departaments són la unitat mitjana territorial a França (entre les regions, més grans, i les comunes i cantons, més petits). Els departaments juguen un rol rellevant a nivell polític perquè gestionen les ajudes socials (infants, minusvalidesa, i pobresa). Cada consell departamental està format pels representants més votats a la vintena de cantons que té cada departament. Per un total de 101 departaments doncs, França té en total 2074 cantons.

Algunes dades de l'escrutini de 2015

Aquestes eleccions departamentals tenien una novetat important després de la reforma impulsada el 2013 pel primer ministre socialista Jean-Marc Ayrault: per primer cop cada partit presentava a cada cantó un binomi amb un home i una dona. En total, quan es mira la nova composició dels consells departamentals francesos, la paritat és

absoluta. Una paritat que no obstant no s'ha traduït en les presidències: dels 101 departaments, només 10 estaran presidits per dones. Tan sols quatre més que abans.

Veïns de Catalunya

Els tres departaments fronterers amb Catalunya seguiran governats per majories progressistes. André Viola, Hermeline Malherbe i Henri Nayrou segueixen respectivament al capdavant de l'*Aude* (capital Carcassona), *Pyrenées-Orientales* (capital Perpinyà) i *Ariège* (capital Foix).

- **Webs oficials dels departaments de l'*Aude*, *Pyrenées-Orientales* i *Ariège***
- « **Cinq choses à savoir sur les élections départementales** », [Les Décodeurs](#) (*Le Monde*, 11.02.15)
- « **Départementales : la gauche est en danger de mort** », [Gilles Finchelstein, directeur général de la Fondation Jean-Jaurès](#) (*L'Express*, 24.03.15)

Regne Unit

Les eleccions del pròxim 7 de maig al Regne Unit tindran conseqüències importants pel conjunt d'Europa. Seran també la oportunitat pels britànics de jutjar els últims cinc anys de govern de coalició entre els *Tories* britànics i els liberal-demòcrates.

Retorn al bipartidisme o confirmació del canvi de paradigma?

La primera gran pregunta serà si els britànics tornen a un model bipartidista majoritari com ha estat la norma des dels anys 50, o si es repeteix l'escenari de 2010: cap dels dos partits majoritaris (laboristes i conservadors) obté una majoria suficient. En aquest cas tres partits poden jugar un paper clau: el xenòfob, proteccionista i euroescèptic *UKIP* de Nigel Farage; els nacionalistes escocesos del *Scottish National Party*, de tendència progressista; o els liberal-demòcrates, criticats per formar coalició amb els conservadors sense haver aconseguit cap dels tres grans objectius (ni reforma electoral, ni millora de les matrícules universitàries, ni apaivagament de les relacions amb Europa).

El principi de la fi entre el Regne Unit i la Unió Europea?

Les relacions amb la UE han arribat a mínims històrics. En particular des del veto unilateral del govern britànic al Tractat Fiscal Europeu de desembre 2011, moment on la UE es disposava a legalitzar els préstecs d'un país a un altre (una mesura prohibida fins l'esclat de la crisi). Aquell vot va escenificar, per primer cop de forma pública, la minoria absoluta del Regne-Unit en un tema que no afectava directament els interessos britànics, sinó que il·lustrava una oposició a qualsevol avenç de caire institucional pan-europeu. La decisió de comprometre's a convocar un referèndum al 2017 en cas de victòria conservadora, al marge de possibles acords amb altres països, reflecteix aquesta nova estratègia unilateral de Cameron. La percepció és que la decisió ja està presa, minvant tot tipus de credibilitat per negociar un canvi de marc en les relacions entre les Illes i la Unió Europea.

L'èxit del nacionalisme 'constructiu'

Les enquestes preveuen una forta presència del nacionalisme escocès a la pròxima Càmera dels Comuns. La voluntat de seguir junts després del vot negatiu al referèndum d'independència del 2014, i la responsabilitat i constructivisme amb els quals la població va gestionar el procés, han donat al *Scottish National Party* una legitimitat reforçada a nivell estatal britànic. La capacitat d'integrar la derrota política tot defensant una agenda clarament progressista ha propulsat la confiança cap al partit dirigit per Nicola Sturgeon, número dos d'Alex Salmond durant la campanya referendària. Des dels acords d'Edimburg el 15 d'octubre de 2012 que donaven legitimitat constitucional a la consulta, la campanya va transcórrer sense combats identitaris, posant l'accent en les diferents propostes en matèria d'economia, salut, energia, política social... Una maduresa democràtica que pot acabar traduint-se per un nacionalisme escocès molt més influent a escala estatal.

Miliband, la força tranquil·la?

Els laboristes, sota el lideratge d'Ed Miliband, arriben a la cita electoral amb la capacitat de guanyar els comicis. El *Labour Party* manté una certa ambivalència respecte a l'ideal paneuropeu, tot mantenint-se oposat a celebrar un referèndum

vinculant sobre la pertinença a Europa. Ed Miliband ha fet de l'economia, de la recuperació, i de la defensa del sistema de salut pública (*NHS*) la bandera del laborisme durant la campanya. En aquest sentit el discurs ha tingut un enfocament clarament redistributiu i associatiu, en consonància amb el seu propi recorregut polític, lligat als moviments sindicalistes i a l'esquerra obrera. El laborisme arriba convençut que per al ciutadà britànic la recuperació, el poder adquisitiu i el mercat laboral són les primeres prioritats polítiques, emancipant-se de les mesures proteccionistes proposades per Cameron sota la pressió del UKIP, i de l'europèisme estèril dels liberal-demòcrates.

- « **Labour Manifesto** », [Labour Party](#) (May 2015)
- « **Where do the parties stand on Europe in their manifestos?** » (GRÀFIC), [Business New Europe](#) (10.04.15)
- « **La elección de los británicos: más o menos recortes, pero recortes** » [Andrés Ortega](#) (*Zona Crítica*, 16.04.15)
- « **Labour will deliver meaningful EU reform by engaging with neighbours** » [Richard Corbett](#) (*Queries*, 18.03.15)
- « **Portrait of Ed Miliband** » (*Queries*, November 2014)
- « **David Cameron's EU treaty veto is a disaster for Britain** » [Simon Hix](#) (EUROPP-LSE, 09.12.2011)
- « **El fin de la Big Society** » ([Sesión de control](#), 09.12.2011)

Finlàndia

Les eleccions legislatives del passat 19 d'abril confirmen el canvi de govern finlandès, que suposa que els socialdemòcrates, que formaven coalició, passen a la oposició. El partit del centre (KESK) i el seu líder Juha Sipilä arriba en primer lloc, amb 49 dels escons (d'un total de 200), 14 més que a les últimes eleccions. Els dos partits que actualment formaven una 'gran coalició' arriben respectivament en tercera i quarta posició. D'una banda el reagrupament conservador (KOK) dirigit pel fins ara primer ministre, Alexander Stubb arriba tercer, amb 39 escons (-7), seguit dels socialdemòcrates (SPD) que ocupaven el ministeri de finances amb Antti Rinne, amb 34 diputats (-8).

Les negociacions per formar govern duraran un parell de setmanes. Els vencedors centristes ja s'han mostrat disposats a formar govern amb el segon partit més votat, els *True Finns* (partit populista amb polítiques proteccionistes i discurs marcadament anti-europeu), el qual obté 38 escons (-1).

El que va ser Primer Ministre entre 2011 i 2014 a Finlàndia, Jyrki Katainen, és actualment vice-president de la Comissió Europea responsable de la cartera de treball, inversió i competitivitat. Katainen ha estat un dels líders més propensos a defensar les teories del ajustament pressupostari malgrat que el seu propi país, sota el seu mandat, ha passat de tenir un deute públic equivalent al 48,5% del PIB (2011) a 58,9% al 2014... La economia finlandesa depèn de sectors com el consum de paper i de la telefonia mòbil.

- « **Le Parti du centre emmené par Juha Sipilä remporte les élections législatives en Finlande** », [Corinne Deloy](#) (*Fondation Robert Schuman*, 19.05.15)
- [Antti Rinne](#), líder SPD finlandès. Web Personal

2. Publicacions

PROGRESSIVES FOR CLIMATE | PROGRESSISTES POUR LE CLIMAT

França acollirà a finals d'any la COP21 (la 21a reunió de la Convenció de les Nacions Unides sobre canvi climàtic). Els 195 signataris de la convenció hauran de començar a idear el post-Kyoto, que expira a 2020. La iniciativa « *progressistes pour les climat* » és una plataforma de la *Fondation Jean Jaurès* i la *Fondation Européennes d'Études Progressistes* (FEPS), destinada a fomentar el debat progressista a l'entorn de la temàtica.

- Visita el **Web Oficial** de la « [COP21 a París](#) »
- Visita el **Web Oficial** de la iniciativa « [Progressistes pour le Climat](#) »
- « **Climat: ne remplaçons pas les anciennes illusions par de nouvelles** » [Amy Dahan i Stefan Aykut](#) (*Huffington Post*, 12.02.15)

"(...) La première illusion est que nous serions "tous dans le même bateau", qu'il existerait une "communauté internationale" dont l'intérêt spontané commun soit de mener le combat contre le changement climatique. Cette conception apolitique du problème est née de l'espoir sincère, au début des années 1990, de voir advenir après la fin de la bipolarisation du monde, une prise en charge des problèmes globaux par le multilatéralisme onusien. Le refus des Américains et des Chinois de se soumettre à une quelconque autorité supranationale et la mise en avant aujourd'hui des "contributions nationales" pour déterminer les efforts de réduction des émissions signe la disparition (en fait de longue date) de cette idée. Les propositions actuellement sur la table des pays sont très en-deçà de ce qui serait nécessaire. Face à ce recul des ambitions, il faut repolitiser la question climatique. Cela suppose d'abord d'assumer explicitement la distribution différenciée des pouvoirs et des responsabilités à l'échelle globale. La plus grande injustice du changement climatique est que les pays en développement vont subir la majorité des impacts alors qu'ils n'en sont pas responsables. (...)

- Publicació de l'informe anual sobre la llibertat de la premsa al món, 2014 « **Clasificación Mundial de la Libertad de Prensa 2014** » [Reporters Sans Frontières](#) (Març 2015)

Països de la UE amb millor classificació mundial:

- Finlàndia (1)
- Holanda (2)
- Luxemburg (4)
- Dinamarca (7)

Països de la UE amb pitjor classificació mundial:

- Espanya (35)**
- França (39)
- Romania (45)
- Itàlia (49)
- Hongria (64)
- Croàcia (65)
- Grècia (99)
- Bulgària (100)

**REPORTERS
SANS FRONTIERES**
POUR LA LIBERTE DE L'INFORMATION

- Publicació de l'informe anual sobre la igualtat entre homes i dones (2014) « **The European Commission's annual Report on Equality between Women and Men** » [Comissió Europea](#) (Abril 2015)

El informe sobre la igualtat de gènere permet verificar els avenços en sis àrees claus de la estratègia 2010-2015 de la Comissió en favor de la igualtat entre dones i homes. L'informe mostra que malgrat cert progrés, la igualtat segueix sent un dret no respectat a Europa. L'informe permet posar xifres oficials a la fractura salarial tant de forma interna, com de forma comparada entre els Estats-membre.

El informe inclou un annex amb recomanacions per cada país. Entre 2000 i 2015 Espanya ha millorat significativament les dades sobre igualtat en les instàncies de decisió governamental i parlamentària (amb un respecte de la paritat absoluta durant el govern socialista de J.L Zapatero). En l'àmbit empresarial només un 17% dels consells d'administració estan integrats per dones.

3. Agenda progressista

(espai de seguiment per a les properes cites electorals progressistes a nivell europeu)

Maig i Juny

07.05.15 – Regne-Unit - Eleccions generals

Resultats últimes eleccions a la Càmera dels Comuns (*House of Commons*, 650 membres):

Partit Conservador – 306 escons

Partit Laborista – 258 escons

Liberal-demòcrates – 57 escons

Democratic Unionist Party (nacionalistes Irlanda del Nord) – 8 escons

Partit Nacionalista Escocès – 6 escons

Sinn Féin (independentistes Irlanda del Nord) - 5 escons

SDLP (socialistes independentistes Irlanda del Nord) – 3 escons

Plaid Cymru (independentistes gal·lesos) – 3 escons

UKIP (euroescèptics) – 2 escons

Verds – 1 escó

Articles recents: [Guía para entender las elecciones británicas](#)

A Europa: el comissari europeu anglès és el conservador **Jonathan Hill** ([web](#)), encarregat de dur a terme la 'unió dels mercats de capital' (*Capital Markets Union*). Un procés que va arrencar al febrer de 2015, quan la Comissió va publicar el seu llibre verd sobre el tema, i que pot desembocar cap al 2016-2017 en una proposta en ferm. El concepte, 'unió dels mercats de capital' pretén consolidar unes regles comunes a tota Europa pels inversors que apostin per projectes de llarg termini, així com un nou sistema comú per harmonitzar les condicions segons les quals les entitats no financeres presten fons a escala continental.

Al Parlament Europeu: El Regne-Unit compta amb 20 [eurodiputats](#) al grup S&D (total país: 73), entre els que s'hi troben alguns dels més coneguts a tota la eurocambra, com Richard Corbett (l'autor del llibre acadèmic de referència sobre el funcionament del Parlament Europeu, [ja per la vuitena edició](#)) o Mary Honeyball, un referent en totes les polítiques europees en favor de la igualtat entre homes i dones (el seu últim article, en anglès: [Gender pay gap could have been closed by now](#)).

10.05.15 – Polònia – Elecció Presidencial

Principals candidats:

- Bronisław Komorowski (Plataforma Cívica, centre-dreta) – actual President
- Andrzej Duda (Llei i Justícia, dreta-nacionalista) – Eurodiputat
- Magdalena Ogórek (Aliança Esquerra Democràtica) – Presentadora i historiadora

Resultats últimes eleccions presidencials (2010):

- Bronisław Komorowski (Plataforma Cívica, centre-dreta) – 41,5% (**segona volta: 53%**)
- Jarosław Kaczyński (Llei i Justícia, dreta-nacionalista) – 36,4% (**segona volta: 47%**)
- Grzegorz Napieralski (Aliança Esquerra Democràtica) – 13,7%

Context: Els polonesos escullen el seu President per un mandat de cinc anys, renovable un cop. Per aconseguir l'elecció a la primera volta el candidat(a) que arriba en primer lloc ha d'obtenir la majoria absoluta dels vots, en cas contrari s'organitza una segona volta entre els dos candidats més votats. El President actual Bronisław Komorowski, malgrat presentar-se com a independent, compta amb el suport del principal partit de centre-dreta del país, la Plataforma Cívica (al poder des de 2007). El actual President té un índex d'aprovació de 70% entre la població, ben posicionat per la reelecció. El President a Polònia té certa importància, ja que reté la capacitat de iniciar legislació, presentar lleis davant del Tribunal Constitucional, i aprovar un veto legislatiu que requereix dos terços del parlament per contrarestar-lo.

A Europa: el comissari europeu polonès és la conservadora-centrista **Elżbieta Bieńkowska** ([web](#)), figura amb una forta popularitat a Polònia per la seva gestió dels fons regionals provinents de les institucions europees. Donald Tusk, Primer Ministre polonès entre 2007 i 2014, ocupa actualment el càrrec de [President del Consell Europeu](#).

Al Parlament Europeu: Polònia compta amb 5 [eurodiputats](#) al grup S&D (total país: 51).